

У С Т А В

НА НАРОДНО ЧИТАЛИЩЕ „ПРОСВЕТА- 1896”

ГР.МЕРИЧЛЕРИ,ОБЩИНА ДИМИТРОВГРАД

ГЛАВА ПЪРВА

ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл.1 Народно Читалище „Просвета – 1896” е традиционно самоуправляващо се българско културно-просветно сдружение със седалище гр. Меричлери, ул. „Д-р Теню Стоилов” № 21, което изпълнява и държавни културно-просветни задачи в областта на културата. То работи на принципите на доброволността, демократизма и автономията.

Чл.2 В неговата дейност може да участват всички физически лица без оглед на ограничения за възраст, пол, политически и религиозни възгледи и етническо самосъзнание.

Чл.3 Читалището е юридическо лице с нестопанска цел за осъществяване на обществено-полезна дейност. То подлежи на вписване в регистъра на Окръжния Съд.

Чл.4 Читалището поддържа отношения на сътрудничество с държавните и общински органи и организации, на които законите възлагат права и задължения, свързани с неговата дейност, като запазва своята автономия.

Чл.5 Читалището може да се сдружава и с други читалища и сродни организации, за постигане на своите цели, за провеждане на съвместни дейности и инициативи при условията посочени в ЗНЧ.

Чл.6 Читалището работи във взаимоотношения и с други културни и научни институти, учебни заведения, обществени, стопански и нестопански организации, Извършващи или подпомагащи културната дейност. То може да влиза в договорни отношения с тези или други структури, без да накърнява своите права и интереси.

ГЛАВА ВТОРА

ЦЕЛИ, ДЕЙНОСТИ И ЗАДАЧИ

Чл.7 Целта на читалището е да задоволява потребностите на гражданите с:

1. Развитие и обогатяване културния живот, социалната и образователна дейност на населението.
2. Запазване на обичаите и традициите на българския народ.

3. Развитие на творческите заложи на подрастващото поколение и приобщаването им към ценностите и постиженията в областта на науката, изкуството и културата.

4. Възпитаване и утвърждаване на националното самосъзнание.

5. Осигуряване на достъп до информация.

Чл. 8 За постигането на своята цел читалището извършва следните дейности:

1. Поддържа библиотека, читални, фото-, фоно-, филмо и видеотеки, както и създава и поддържа електронни информационни мрежи.

2. Организира школи, кръжоци, курсове, клубове, кино- и видеопоказ, празненства, концерти, чествания и младежки дейности.

3. Развива и подпомага любителското художествено творчество.

4. Събира и разпространява знания за родния край.

5. Създава и съхранява музейни колекции съгласно Закона за културно наследство.

6. Предоставяне на компютърни и интернет услуги.

Чл. 9 т. 1 Народно Читалище „Просвета- 1896” може да развива допълнителна стопанска дейност, свързана с предмета на основната му дейност, в съответствие с действащото законодателство, като използва приходите от нея за определените в устава цели. Читалището не разпределя печалба.

т. 2 Читалището няма право да предоставя собствено или ползвано от него имущество възмездно или безвъзмездно за хазартни игри, нощни заведения, за дейности, нерегист-

рирани по Закона на вероизповеданията, религиозни общности, за постоянно ползване от политически партии и организации, на председателя, секретаря, членовете на настоятелството и проверителната комисия и членовете на техните семейства.

т. 3 Читалищното сдружение няма право да управлява и да се разпорежда с имуществото на своите членове.

ГЛАВА ТРЕТА

УЧРЕДЯВАНЕ, ПРЕКРАТЯВАНЕ, ЧЛЕНСТВО

Чл. 10

1. Народно Читалище „Просвета- 1896” е основано през 1896 година.

2. То се регистрира в Окръжния Съд в съответствие с параграф 2 от предходните и

заключителни разпоредби и в МК в съответствие с чл. 10 от ЗНЧ.

3. Всяка промяна на вписаните в съдебния регистър обстоятелства се заявява в съда в съответствие на чл. 9, ал. 4 от ЗНЧ.

Чл. 11. Прекратяване.

/1/. Читалището може да бъде прекратено по решение на Общото събрание, вписано в регистъра на окръжния съд. То може да бъде прекратено с ликвидация или по решение на окръжния съд, ако:

1. Дейността му противоречи на закона, устава и добрите нрави.
2. Имуществото му не се използва според целите и предмета на дейността на читалището.
3. Е налице трайна невъзможност читалището да действа или не развива дейност за период от две години.
4. Не е учредено по законния ред.
5. Е обявено в несъстоятелност.

/2/ Прекратяването на читалището по решение на окръжния съд може да бъде постановено по искане на прокурора, самостоятелно или след подаден сигнал от Министерството на Културата.

/3/ Прекратяването на читалището по искане на прокурора се вписва служебно.

Чл. 11 а Читалищното сдружение, в което е членувало прекратеното читалище, не може да претендира за разпределянето на имуществото на това читалище.

Чл. 11 б При прекратяване на читалищно сдружение се прилага съответно чл. 10 от ЗНЧ.

Чл. 11 в За неуредените в този устав случаи се прилага Законът за юридическите лица с нестопанска цел.

Чл. 12 Членовете на Народно Читалище "Просвета-1896" могат да бъдат индивидуални, колективни и почетни. Броят на членовете на читалище "Просвета-1896" е не по-малък от 150.

Чл. 13

1. Индивидуалните членове са български граждани. Те са действителни и спомагателни.

2. Действителни членове са дееспособни лица, навършили 18 години, които плащат редовно членски внос в размер на 1 лев и участват в дейността на читалището. Те имат право да избират и да бъдат избирани. Право на глас имат тези, които са плащали членски внос за текущата година.

3. Спомагателни членове са лица до 18 години, които нямат право да избират и да бъдат избирани и имат право на съвещателен глас. Те плащат членски внос в намален размер.

4. Води се регистър на читалищните членове. Членството се:

- учредява с молба и решение на Настоятелството
- продължава с акта на плащане на членския внос.

5. Членството се прекратява:

- с писмено заявление на читалищния член
- когато не е платен членски внос в рамките на календарната година

- когато общото събрание изключи читалищен член за грубо нарушаване на Устава, за поведение, уронващо доброто име на читалището или за нанесени стопански и финансови щети в големи размери.

Чл.14

I. Членовете на Народно Читалище "Просвета- 1896" имат право :

1. Да избират ръководни органи и да бъдат избирани в тях, ако най-малко 2 години

непосредствено преди избора са били членове на читалището.

2. Да получават информация за дейността на читалището

3. Да участват в обсъждане на дейността на читалището

4. Да ползват с предимство неговата база и услугите му.

II. Членовете на Народно Читалище „Просвета- 1896” са длъжни:

1. Да плащат редовно членския си внос

2. Да спазват Устава на читалището

3. Да участват според възможностите си в дейността на читалището

4. Да опазват недвижимото имущество и предприемат стъпки за обогатяването му

5. Да не уронват доброто име на читалището.

Чл.15

I. Колективни членове на читалището могат да бъдат:

1. Професионални и стопански организации.

2. Търговски дружества, регистрирани по установения ред, кооперации и сдружения с нестопанска цел.

3. Културно-просветни клубове, творчески колективи, учебни заведения.

II. Колективните членове съдействат:

1. За осъществяване на целите на Народно Читалище „Просвета 1896”

2. Подпомагат финансово дейностите и поддържането, и обогатяването на материалната база.

3. Имат право на един глас.

III. Членството на колективните членове се учредява и поддържа чрез писмено споразумение или договор, които не могат да накърняват интересите на читалище „Просвета- 1896”

IV. Колективното членство се прекратява:

1. По писмено искане на колективен член

2. При фактическо прекъсване на взаимоотношенията между колективен член и читалище „Просвета- 1896” в продължение на една календарна година.

Чл.16 Почетните членове на читалище „Просвета -1896” са български и чужди граждани и дарители с изключителни заслуги към него.

ГЛАВА ЧЕТВЪРТА УПРАВЛЕНИЕ

Чл. 17 Органите за управление на читалище „Просвета- 1896” са :

- 1.Общото събрание.
- 2.Настоятелството.
- 3.Проверителната комисия.

Чл.18 Върховен орган на читалището е Общото събрание.То се състои от всички

Членове на читалището,имащи право на глас.

Чл.19 Общото събрание :

- 1.Изменя и допълва Устава.
- 2.Избира и освобождава членове на Настоятелството,Проверителната комисия и Председателя.
- 3.Изключва членове на читалището.
- 5.Взема решения за членуване или прекратяване на членството в Читалищно сдружение.
- 6.Определя бюджета на читалището.
- 7.Приема годишният отчет до 30 март на следващата година.
- 8.Обявява почетните членове в това число и дарителите.
- 9.Отменя решения на органите на читалище”Просвета- 1896”
- 10.Взема решения за отнасяне до съда на незаконосъобразни действия на ръководството или отделни членове.
- 11.Взема решение за прекратяване на читалището.Решенията на Общото събрание са задължителни за другите органи на читалището.
- 12.Определя размера на членския внос.
- 13.Взема решения за откриване на клонове на читалището след съгласуване с общината.

Чл.20

- 1.Редовно общо събрание на читалище „Просвета- 1896” се свиква от Настоятелството веднъж годишно.
- 2.Извънредно общо събрание на читалище”Просвета- 1896” може да бъде свикано и по искане на Настоятелството и по искане на Проверителната комисия,и по решение на 1/3от членовете,имащи право на глас.При отказ на Настоятелството да свика извънредно общо събрание до 15 дни от постъпването на искането ,проверителната комисия или 1/3 от членовете на

читалището с право на глас могат да свикат извънредно общо събрание от свое име.

3. Поканата за събранието трябва да съдържа дневния ред, датата, мястото на провеждане и кой го свиква. Поканата да бъде получена срещу подпис или връчена не по-късно от 7 дни преди датата на провеждане. В същият срок на общодостъпни места, на вратата на читалището и чрез медиите трябва да бъде залепена покана за събранието.

4. Общото събрание е законно, ако присъстват най-малко половината от имащите право на глас членове на читалище „Просвета- 1896”. При липса на кворум събранието се отлага с един час. Тогава събранието е законно, ако на него присъстват не по-малко от една трета от членовете при редовно общо събрание и не по-малко от половината плюс един от членовете при извънредно общо събрание.

5. Решенията се вземат с мнозинство от повече от половината от присъстващите членове с право на глас, освен решенията по чл.14, ал.1, т.1,4,10,11.12 от ЗНЧ, които се вземат с мнозинство най-малко 2/3 от всички членове.

6. Две трети от членовете на общото събрание на народното читалище могат да предявят иск пред Окръжен съд за отмяна на решение на общото събрание, ако то противоречи на закона и устава.

7. Искът се предявява в едномосочен срок от узнаването на решението, но не по-късно от една година от датата на вземане на решението.

8. Прокурорът може да иска от окръжния съд да отмени решение на общото събрание, което противоречи на закона и устава, в едномесечен срок от узнаване на решението, но не по-късно от една година от датата на вземане на решението.

Чл.21

I. Изпълнителен орган на читалище ”Просвета-1896” е Настоятелството. То се състои от 7 члена, избрани за 3 години. Те не могат да имат роднински връзки по права и съребрена линия до четвърта степен, което удостоверяват с декларация и носят отговорност по ред на чл.313 от НК.

II. НАСТОЯТЕЛСТВОТО :

1. Свиква общото събрание и изпълнява взетите от него решения.

2. Подготвя и внася в общото събрание проект за бюджет на читалището, следи за изпълнението му и утвърждава щата му.

3. Подготвя и внася в общото събрание отчет по бюджета и дейността на читалището.

4. Назначава секретаря на читалището и утвърждава длъжностната му характеристика.

5. Взема решения относно изпълнение на програмата и приетия годишен бюджет.

6. Взема решения за назначаване на щатния и хоноруван персонал и за определяне на хонорарите им и трудовите възнаграждения.
  7. Приема годишни планове за работата на читалището и програми за отделните колективи.
  8. Взема решения за сдружаване на читалището с изключение на решения, свързани с чл. 14, ал. 1 от ЗНЧ
  9. Решава въпросите за създаване и закриване на колективи за художествено творчество, школи, курсове, кръжоци и др.
  10. Взема решения за стопанисване на читалищното имущество, за придобиване на недвижимо имущество, за отдаване под наем или аренда, за определяне размера на таксите, наемите, арендните вноски, за образуване и управление на целеви фондове, проекти, в т.ч. и в изпълнение на дарения.
  11. Решава въпросите за допълнително откриване и закриване на допълнителни дейности, в т.ч. и стопански, за учредяване и прекратяване на търговски и граждански дружества и за участие в такива, свързани с дейността на читалището.
  12. Взема решения за морално и материално стимулиране и поощряване на читалищни членове и дейци, работещи в читалището.
- III. НАСТОЯТЕЛСТВОТО се свиква на заседание веднъж на тримесечие. При необходимост на заседанията може да се канят и други читалищни членове и служители или членове на проверителна комисия. Настоятелството взема решения с мнозинство повече от половината от членовете си.

Чл. 22

1. Председателят на читалището се избира пряко от общото събрание за три години въз основа на чл. 17 от ЗНЧ.
2. Председателят представлява читалището.
3. Свиква и ръководи заседанията на Настоятелството и председателства общото събрание.
4. Сключва и прекратява трудовите договори със служителите, съобразно бюджета на читалището и въз основа на решение на Настоятелството. Сключва и прекратява трудовия договор със секретаря въз основа на решение на Настоятелството и контролира работата му по текущата дейност. Изготвя длъжностната му характеристика.
5. Отчита дейността си пред Настоятелството.
6. Издава заповеди, свързани с организиране изпълнението на решенията на Общото събрание и съгласно действащото законодателство на Р Б.
- Т. 7 /нова/ Ежегодно в срок до 10 ноември представя на кмета програма за работата на читалището през следващата година.
- Т. 8 /нова/ Представя ежегодно до 31 март пред кмета на общината доклад за осъществените читалищни дейности и изразходваните средства от бюджета през предходната година.

Чл.23 Секретар:

1. организира изпълнението на решенията на Настоятелството,включително решенията по изпълнението на бюджета.
- 2.организира текущата основна и допълнителна дейност.
- 3.отговаря за работата на щатния и хоноруван персонал.
- 4 представява читалището заедно и поотделно с председателя.
- 5.Секретаря не може да е в роднински връзки с членовете на Настоятелството и на проверителната комисия по права и сребрена линия до четвърта степен,както и да бъде съпруг /съпруга/ на председателя на читалището,за което подава декларация,съгласно чл.313 от НК при постъпване на работа.

Чл.24

- 1.Проверителната комисия се състои от 3 членове,избрани за 3 години.Не могат да бъдат членове лица,които са в трудово-правни отношения с читалището или са роднини на членове на Настоятелството,на председателя и секретаря по права линия,съпрузи,братя,сестри и роднини по сватовство от първа степен.
- 2.Проверителната комисия осъществява контрол върху дейността на Настоятелството,председателя и секретаря на читалището по спазване Закона,Устава и решенията на общото събрание.Избраните удостоверяват това
Със съответни декларации при вписване на обстоятелствата в окръжния съд.
- 3.При констатиране на нарушения,Проверителната комисия уведомява общото събрание на читалището,а при данни за извършено престъпление – органите на прокуратурата.
- 4.Комисията взема решения с мнозинство повече от половината.

Чл.25. Когато поради смърт,трайна физическа невъзможност или подаване на оставка,председателят на читалището престане да изпълнява задълженията си,или когато поради същите причини Настоятелството или Проверителната комисия останат с по-малко членове от предвидените в чл.21,ал.1 и чл.22 и чл.24,в срок от два месеца общото събрание избира нов председател или попълва състава на съответния орган.

Чл.26 Не могат да бъдат избирани за членове на Настоятелството и Проверителната комисия и за секретар лица,които са осъждани на лишаване от свобода за умишлени престъпления от общ характер.

Чл.27 /1/. Членовете на настоятелството,включително председателят и секретарят,подават декларации за конфликт на интереси при условията и по реда на Закона за предотвратяване и разкриване на конфликт на

интереси. Декларациите се обявяват на интернет страницата на читалището.

/2/ /нова/ Членовете на органите на НЧ имат право да получават възнаграждение за своята дейност, като за всеки случай, когато това се налага ясно се посочват основанията и размера на предлаганото възнаграждение.

ГЛАВА ПЕТА ИМУЩЕСТВО И ФИНАНСИ

Чл.28 Имуществото на читалището се състои от собствени недвижими имоти, движими имоти, ценни книжа, авторски права, вземания и от предоставени за безвъзмездно ползване недвижими имоти.

Чл.29 Читалището полага еднакви грижи на добър стопанин за опазване и обогатяване както на собственото, така и на ползваното имущество.

Чл.30 Читалището набира средства от следните източници :

1. Членски внос
2. Културно-просветна и информационна дейност включително школи и курсове.
3. Субсидия от държавния и от общинския бюджет.
4. Наеми от движимо и недвижимо имущество
5. Дарения и завещания
6. Други приходи, включително от стопанска дейност

Чл.31 Единния читалищен бюджет се формира от всички приходоизточници - собствени и от субсидии.

Чл.32 Читалищното настоятелство изготвя годишния отчет за приходите и разходите, който се приема от общото събрание. Счетоводната отчетност се води в съответствие със Закона за счетоводството и подзаконовите документи.

Чл.33 Отчетът за изразходваните от бюджета средства се представя в общината, на чиято територия се намира читалището.

Чл.34 Председателят на читалището на територията на общината ежегодно в срок до 10 ноември представя на кмета предложения за своята дейност през следващата година.

1. Кметът на общината внася направените предложения в общинския съвет, който приема годишна програма за развитие на читалищната дейност в общината.

2. Програмата по ал.1 се изпълнява от читалището въз основа на финансово обезпечени договори, сключени с кмета на общината.
3. Председателят на читалището представя ежегодно до 31 март пред кмета на общината и общинския съвет доклад за осъществените читалищни дейности в изпълнение на програмата по ал.1 и за изразходваните средства през предходната година.
4. Докладите по ал.3 на читалищата на територията на общината се обсъждат от общинския съвет на първото открито заседание след 31 март с участието на представителите на народните читалища – вносителите на докладите.

ГЛАВА ШЕСТА- ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

1. Читалището има име – „Просвета- 1896”.
2. Читалището има кръгъл печат с надпис „Просвета , тире и годината на основаване 1896” с окръжност, в средата с разтворена книга.
3. Празник на читалището е 24 май.
4. За неуредени от този устав положения важи действащото законодателство на